

Ami nem szabad takargatni.. (2. oldal.)	A Szakszervezeti Világszövetség felhívása. (4. oldal.)
Jókai Mór (2. oldal.)	A genfi értekezlet munkálatai (4. oldal.)
Az apró takarékoságok fontos-sága (3. oldal.)	Onnapi nagygyűlés Berlinben a felszabadulás emlékére. (4. oldal.)
Evi 432.117 lej megtakarítás. (3. oldal.)	Fokozódó rendőrterror Kényában. (4. oldal.)
Hősiesen védte meg a dolgozók vagyont.. (3. oldal.)	Politikai jegyzetek. I. Spelman pápa. (4. oldal.)
Cikkeink nyomán. (3. oldal.)	

Az RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága megalakulásának 5. évfordulója

Ma öt esztendeje, 1949 május 12-én, alakult meg a Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottsága. Nagy jelentőségű esemény ez, amely közvetlenül a párisi és prágai Béke Világkongresszus után történt, amikor népköztársaságunk küldöttei beszámoltak a Béke Világkongresszus munkálatairól.

Egy ország történelmében öt év elenyészően kevés idő. Mégis, hazánk dolgozó népe már eddig is nagyszerű eredményeket ért el az RNK Békevédelmi Bizottsága öt év előtti határozatának gyakorlatba illesztése terén. Ismeretes, hogy a békeharcosok nagygyűlésén, az RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága megalakulásának alkalmával hozott határozat többek között hangsúlyozza:

„A nagygyűlés kötelezettséget vállalt a Román Népköztársaság dolgozóinak nevében, hogy teljes erejével részt vesz abban a harcban, amelyet a béke és haladás erői, élükön a Szovjetunióval, a háborút szító imperialisták támadó terveire ellen folytatnak, az emberiség legbékésebb kincsének, a békének és a népek biztonságának megvédéséért.”

Gyárakban és üzemekben, a mezőgazdaság szocialista egységeinél szocialista versenyek indultak, amelyeknek során újabb és újabb győzelmeket értünk el a béke megvédése terén. Egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok hatalmas tömege hazafias versenyben, a békeharc jegyében harcol a több kenyérért. Az értelmiségi munkahelyek dolgozói a közművelődési színvonal állandó emelésével is hozzájárulnak az öntudatos békeharcmozgalom szakadatlan kifejtéséhez.

Hazánk valamennyi becsületes dolgozója mélyen átérzi a világot átfogó békeharc hatalmas nemzetközi jelentőségét, megértette népünk, hogy harcra állásfoglalásával hozzájárulhat a hidegháború megszüntetéséhez, a békés egyszemélyek megköltéséhez nélkülözhetetlenül szükséges légkör kialakításához.

Emlékeztet, hogy a Béke Világtagas felhívásához, amelyben sikra száll az öt nagyhatalom közötti békeegyezmény megkötéséért, az 1951. év elején hazánk 11.060.141 lakosa aláírásával csatlakozott. Ország-szerte 63.000 csoportba osztva, több, mint 200.000 dolgozó gyűjtött aláírásokat a nagyjelentőségű dokumentumra.

Tartományunkban több mint 342.000 dolgozó járult hozzá aláírásával a Béke Világtagas felhívásához. Ezt a nagy jelentőségű eseményt mélyreható politikai munka előzte meg. Az üzemeknél, gyáraknál, intézményeknél működő békeharc bizottságok, nagyszámú dolgozó előtt ismertették a felhívás célját, valamint azt, hogy a dolgozók aláírásával a békés építéshez szükséges nyugalom és biztonság megvédéséhez járulnak hozzá. Városunk és tartományunk kultúrthónaiban nagyszámú dolgozó tömeg vett részt azokon a gyűléseken, amelyeken a békeharcra összerülő kérdéseket ismertették.

Öntudatos dolgozóink békebrigádokat alakítottak, hogy a termelés eredményeit is szorosán összekössék a békeharcra. Békebrigádok alakultak a „I. Ranghe”, „Vörös Lobogó”, „December 30” és más gyárakban, üzemekben, ipari termelési-vezetéseknél, gép- és traktorállomásokon. Nagyszerű eredményeket ért el többek között Majnko István vezetésével a „I. Ranghe” gyár „Nikosz Belojannisz” brigádja és más békebrigádok.

Hazánk dolgozói állandóan fokozódó figyelemmel kísérik a nemzetközi politika eseményeit. Nem mulasztanak el egyetlen alkalmat sem, hogy ragaszkodásukat kifejezzék a nyolcszázmillió békebarát és annak hatalmas zászlóvivőjéhez, a Szovjetunióhoz. Határtalan lelkesedés töltötte el népköztársaságunk dolgozó népét, amikor a békebarát harcainak látható eredményeként az imperialista agresszorok

kénytelenek voltak aláírni a koreai fegyverszünetet. Emlékeztet, hogy hazánkban számtalan alkalommal milliók emelték fel szavukat a koreai népet igaztalanul ért aljas támadással szemben és mélyszégyenülést tanúsítottak a koreai nép iránt, amelynek asszonyait, gyermekeit bárbar kegyetlenséggel pusztították az amerikai légierők gengszterei.

Másik nagyjelentőségű győzelme a világot átfogó békebarátok a négy hatalom külügyminisztereinek berlini értekezlete, amelynek összehívása is igazolta, hogy lehetséges és szükséges a nemzetközi ellentétek csökkentésére irányuló közvetlen tárgyalás a két tábor között. Ismeretes, hogy kormányunk nyilatkozatában fejezte ki hozzájárulását a berlini értekezletnek a Szovjetunió küldöttsége részéről elhangzott javaslatához. A Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottságának ez év március 9-én megtartott bővített plenáris ülésén határozatot hoztak, amely többek között a következőket hangsúlyozza:

„Az RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága népünk teljes támogatását kifejezésre juttatja a szovjet küldöttségnek a berlini értekezleten elhangzott építő javaslatával kapcsolatban, azokkal a javaslatokkal kapcsolatban, melyeknek célja a nemzetközi feszültség enyhítése. Az RNK Állandó Békevédelmi Bizottsága kiemeli az európai kollektív biztonság megoldására vonatkozó európai általános szerződés megkötésével kapcsolatos szovjet javaslatok kivételes jelentőségét.”

Napjainkban a négy hatalom külügyminisztereinek berlini értekezletén elhangzott javaslatoknak megfelelően Genfben ülésezik az ázsiai béke megteremtésére hivatott értekezlet, amelyen az öt nagyhatalom: Nagybritannia, az Amerikai Egyesült Államok, Franciaország, a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság küldöttein kívül részt vesznek a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és más érdekelt államok képviselői is. Hazánk dolgozó népe feszült figyelemmel kíséri a genfi tárgyalásokat, amelyen a 800 milliós békebarát képviselői építő javaslatokkal igyekeznek eredményessé tenni az értekezletet, noha a tárgyalások kudarcba fullasztására az imperialisták — elsősorban az Amerikai Egyesült Államok reakciós körei — számos erőfeszítést tettek.

Semmilyen sem félnek úgy az imperialista háborús gyújtogatók — a monopol-tökecs, a halálgyárosok érdekeinek képviselői — mint a békekészség nyilvánításától. A Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottsága is hozzájárul tehát az imperialisták vágyálmainak megsemmisítéséhez azáltal, hogy az ország népét a békeért vívott szervezett harcra mozgósítja. Nem kétséges, hogy a békeért még sok és súlyos harcot kell vívnia a békeszerető emberiségnek, így hazánk dolgozó népének is. Ezért szükséges, hogy az üzemeknél, vállalatoknál létesített békebarátbizottságok fokozzák tevékenységüket. Felsorolhatunk számos jólműködő békebarátbizottságot városunkban, amelyek közé tartoznak a „I. Ranghe” gyár és az „Artex” termelési-vezetési békebarátbizottságai is.

A békeharc eddigi sikereinek még fokozottabb tevékenységre kell ösztönözniük a békeért harcoló milliókat, mert az imperialisták egyetlen pillanatra sem mondanak le a háborús készülődéseikről. Támaszpontok létesítésével, tömegpusztító fegyverekkel való fenyegetéssel fokozzák a hidegháborút, amelynek megszüntetéséért az egész világ békeszerető embereinek össze kell fognia.

A Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottsága megalakulásának 5. évfordulóján mélyszégyenülést tanúsítottunk a világot átfogó hatalmas békebarát harcairól, amelynek élén a béke legyőzhetetlen öre, a Szovjetunió halad,

Életszínvonalunk emeléséért

Új, változatos minták

Ujminibáju, szép nyári ing és női ruhanyagot gyártanak a „Teba” gyár dolgozói. Április folyamán a „Vivi” kookas inganyag szövésénél három új mintát alkalmaztak. A „Valerie” nyári női stambla ruhanyag szövésénél ugyanazok három új költést alkalmaztak.

A befejező osztályon két új nyomóhenger kezdte meg működését, amelyek segítségével a „Valerie” és a barceli készítésénél

két új minta bevezetésével tették változatosabbá a nyári ruhanyagokat.

Áprilisban több dolgozó ért el szép eredményt, egy a mennyiség, mint a minőség terén. Kiss Erzsébet 16 gépnél törvénnyel átlagosan két-három százalékkal túlteljesítette és emellett nagy gondot fordított az anyag minőségére is. Ugyancsak jól dolgozott Kaiser Borbála és Hoffmann Katalin is, akik négy-négy gépen termeltek és terüket 14—16 százalékkal haladták túl.

Nagyösszegű megtakarítás

A „November 7” gyár malomosztályán március végén és április első napjaiban a gépeket javították. A javítási munkálatoknál dolgozó brigádok közül kitűnt Varga Ferenc brigádja, amely a fémszerszerek javítását végezte. A faberendezések megjavításánál jó teljesítményt nyújtott Plennert József brigádja. A javítási munkálatokat sikerült kifogástalanul elvégezniük. A ja-

vító brigádok jó munkája is elősegítette, hogy az üzem áprilisban 109,8 százalékkal teljesítette tervét.

Április 30-án Lidia Korabely mód-szere alapján az egész hónapban megtakarított anyagból dolgoztak. Ez április hónapban 44.776 lei értékű anyagmegtakarítást jelentett a vállalat részére.

Támogassuk népgazdaságunk fejlődését!

A gurahoncráji Borossebes községben a CEC támogatására alakult községi bizottság május 9-én közgyűlést hívott össze, amelyen Borossebes, valamint a szomszédos községek: Buteni, Prajesbi, Dénna, Menyháza és Reptsig dolgozói elhatározták:

1. Borossebes község dolgozói vállalják, hogy augusztus 23. tiszteletére minden dolgozó család CEC takarékkönyvvel rendelkezik.
2. Versenyre hívják Aradtartomány összes községeinek dolgozóit, hogy felvilágosító munkát fejtsenek ki a CEC-nél elhelyezett megtakarított összegek előnyeiről.
3. A CEC-et támogató borossebesi bizottság kéthavonta közgyűlést tart a kultúrthónában, hogy ismertesse a megindított akción elért eredményeket és megbeszéljék a CEC-nél elhelyezett összegekkel kapcsolatos kérdéseket.

Ujabb kollektív gazdaság alakult tartományunkban

A Pereg községi pártalapszervezet és a néptanács széleskörű politikai felvilágosító munkája, valamint az aradtartományi pártbizottság aktivistái által nyújtott segítség hozzájárult ahhoz, hogy minél több dolgozó parasztot meggyőzzenek a kollektív gazdálkodás felsőbbrendűségéről.

Pereg község 22 dolgozó paraszt családja május 9-én szavazott az egyéni gazdálkodásról. Többséggel földjeiket és mezőgazdasági szerszámokat, hogy a jövőben a haladott agrotechnikai módszerek alkalmazásával bőségesebb termést érhesse el.

A megalakuló gyűlésen Vancea Mihály, a kezdeményező bizottság elnöke beszámolt a bizottság munkájáról, majd megválasz-

tolták a vezetőtanácsot és az ellenőrző bizottságot.

A szomszédos kollektív gazdaság küldöttei sok sikert kívánnak az újonnan megalakult kollektív gazdaságnak, majd Birna Ioan elvtárs, a rajnai pártbizottság titkára rámutatott arra, hogyan kell dolgoznia a kollektív gazdaság vezetőtanácsának és a kollektivistáknak, hogy újabb sikereket érjenek el. Az újonnan megalakult kollektív gazdaságot a dolgozók nemzetközi szolidaritásának nagy napjáról „Május 1”-ről nevezték el. A kollektív gazdaság tagjai közül többen kötelezettséget vállaltak, hogy okladi munkájukkal példát mutassanak az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak.

Olav Dalgard norvég író nyilatkozata hazánkról

Nemrég norvég kulturálisdiplomata tett háromhetes látogatást országunkban. A kulturálisdiplomata: Olav Dalgard író, a Falken kiadóvállalat és a norvég népművészeti egyesület elnöke és Hans Glessing, a Népi Demokratikus Norvégiai Barátai Szövetségének titkára vettek részt.

Olav Dalgard író az Agerpros munkatársával folytatott beszélgetése során a többi között ezeket mondta:

„Nagyszerű benyomást tett ránk, hogy Romániának nagy építő tervet vannak és megvannak az ereje is terveinek valóra váltásához.”

Sok nagyüzemben fordultunk meg, köztük a „Gh. Gheorghiu-Dej” kézműipari vállalat, a szálipari traktorgyárban és megelágtunk a Scintila Házát is. Ehhez hasonló méretű építkezést eddig még nem láttam. Megfordultam az újonnan épült munkásoklakásokban, gyermekotthonokban, kórházakban.

A botfalusi kollektív gazdaságban hosszasan elbeszélgettem a gazdaság elnökével. Elmondta, milyen nyomorban éltek a múltban, de a saját szememmel győződtem meg arról, hogy most jól élnek.

Öt napos premediál tartózkodásunk alatt sokat beszélgettünk a „7. Noembrie” üdülőházban pihenő élmunkásokkal és egyetemmel hallgatókkal.

Meglátogattam a főváros kulturális intézményeit is. Meglepett a román színjátszás mű-

vészi tükölye és a Szakszervezetek Központi Tanácsa művészgyűlésének elragadó játéka.

A Folklor Intézetben román népzenei tartalmú magnetofon-szalaggal ajándékoztak meg, amit eljuttattak a norvég rádióhoz.

Romániában az emberek nagyon barátságosak, szívesek. Megfordultam több ízben a Szovjetunióban is, első ízben 1933-ban egy színjátszó együttesrel, kétszer pedig a háború után. Rendkívül érdekes volt számunkra egy fiatal népköztársaság tanulmányozni, ahol a méretek nem olyan gigantikusak, mint a Szovjetunióban és könnyebben át lehet tekinteni az ország egész építő munkáját. Eddig — őszintén szólva — keveset tudtam Romániáról. Az elmúlt három hét alatt azonban sikerült alaposabban megismernem ezt a szép országot. Olthoz sokan nagy érdeklődéssel várják, hogy elmondjuk, mit láttunk itt, hogyan él és dolgozik ez az új életet építő nép, hogyan harcol a békeért. Az emberek nálunk, Nyugat-Európában is békét akarnak, de nem tudnak olyan szilárd meggyőződéssel hinni a béke ügyében. Az új szocialista államban más társadalmi felfogás uralkodik, az emberek megváltoztak és ez az új gondolkodásmód a lényeg. Akárcsak a Szovjetunióban, Romániában is arról győződtem meg, hogy itt az emberek boldogabbak és sokkal erősebbek, mint a nyugateurópaiak.” (Agerpres).

SZATIRA

AMIT NEM SZABAD TAKARGATNI...

„Vállalom a dolgozók színe előtt, hogy a reám bízott munkát becsülettel elvégzem... és köszönöm a belém helyezett bizalmat” — mondotta Csik Irén néptanácsi képviselő igazgatótól kipirult arccal és ki-fényesedett szemekkel. Lényegében ugyan-ezt mondták a többiek is, Bányász Anna, Bálácel Nestor és mindazok, akiket az aradtartományi néptanács alakuló ülészá-kán a kulturális állandó bizottság tagjai-nak választottak.

A bizottsági tagok elhatározták, hogy mielőbb munkagülést tartanak s munka-tervet készítenek a tartomány kulturális-ének fellendítése érdekében. Azután min-denki visszatért megszokott munkájához: tűzbe, iskolába, hivatalokba, kollektív gazdaságba, s teltek a napok, a hónapok.

A rajoni és községi kultúrthozok jó-szándéku, de gyakran tapasztalatlan vze-tői, néha tanácsra szorultak. Olyan kérdé-sekkel bajlódtak, melyek megoldásánál a kulturális állandó bizottság tagjai adhat-tak volna segítséget. Könyvtárak vezetői, kollektív gazdaságok vörös sarkainak fele-lősei, népi láncscsoportok, zenekarok szak-embelei, feltűnedező új tehetségek, a mun-kájukban felmerült akadályok során sok-szor megkérdezték:

— De hát hol vannak a mi kulturális állandó bizottságunk képviselői tagjai?

— Nagy a tartomány, sok község meg-falu van benne, azokat látogatják bizo-nyára s hozzánk még nem érkeztek el — mondták azok, akik még emlékeztek a néptanácsi képviselők nagy felbuzdulásai-ra, lelkes munkavállalásaira.

— Az emberek művelődni akarnak és sok dolgot annak a kultúra harcosainak, akik éjt nappalá téve szorgoskodnak, hogy a tudás fénye eljusson a tartomány leg-távolabbi zugaiba is. Nem figyelték ér-decimiket. Szerényen, de rendületlenül dol-goznak. Ha a tartomány községeiben nem is tudnak munkájukról, Aradon, a tarto-mány székhelyén figyelemmel kísérik és számon tartják tetteiket, — mondták a válaszolók.

Aradon, a tartomány székhelyén sokan úgy gondolkodtak, hogy a kulturális ál-landó bizottság munkájáról bizonyára az-ért nem hallani, mert lefoglalja őket, a tartományban végzett munka. Igazságtal-lanság lenne azonban, ha nem méltányol-nák fáradozásaikat, ha az ismeretlenség homályában hagynák a példamutató tette-ket, amelyeket nem szabad takargatni.

Elindult hát egy elvtárs, hogy fényt de-ritsen a kulturális állandó bizottság tevé-kenységére. Utja a tartományi néptanács kulturosztyálához vezetett. Ott érdeklődött a bizottság munkája iránt, azonban leg-nagyobb csodálkozására senki sem tudott a bizottság működéséről, sőt még az el-nök, vagy a bizottsági tagok nevét sem ismerték.

— Dascal Dumitru elvtárs, a kultur-osztály vezetője bizonyára tudja. Ő azon-ban ülesen van. Legjobb lesz, ha holnap ujra eljön. — mondták a jelenlévő akti-visták az érdeklődőnek.

Másnap elvtársunk szerencséjére még az ülés előtt beszégetett a kulturosztyál vez-etőjével. Amikor elmondotta mi iáratban van, Dascal elvtárs elgondolkodott, mint aki emlékeztetében keresgél.

— A kulturális állandó bizottság mun-kája érdekelné? Hm... hm... izé... hogy ug-y mondjám, erről a kérdéstről... semmit sem mondhatok... másszóval... nincs tudomá-som róla.

A kérdező elcsodálkozott.

— Hogy értsem ezt? Ki tudjon a do-logról, ha nem a kulturosztyál vezetője? Mondja meg legalább a bizottság elnöké-nek nevét.

— Szívesen megmondanám... de... beval-lom elfelejtettem. — hangzott a válasz.

— Akkor kérem mondja meg...

— Ha annyi mindent szeretne tudni az elvtárs, legjobb lesz, ha Ionescu elvtárs-hoz fordul a szervezési osztályon. Ő min-den kérdésre felvilágosítást adhat.

— Ionescu elvtárs terepen tartózkodik — mondták a szervezési osztályon jelen-lévő aktivisták, akik épp úgy nem tudtak a kulturális állandó bizottság munkájáról, sem az elnökről, sem a tagokról, mint az eddigiek. Valaki azt ajánlja az érdeklődő-nek, hogy próbálkozzék Bálácel Nestor elvtárral, az ARLUS tartományi bizottsá-gának titkárral, meg tudni valamit. Az ARLUS tartományi bizottságának titkára bizonyára tud adni felvilágosítást.

Elvtársunk tovább megy hát, s csak-hamar elmondja kérését Bálácel elvtárs-nak, akinek arcán kellemetlen meglepetés tükröződik, amikor a kulturális állandó bi-zottság munkája felől érdeklődnek nála. Nagyot sóhajt, s nem válaszol mindjárt, mint aki időt akar nyerni, majd kijelenti:

— Erre a kérdésre nem lehet csak egy-egy-kettőre válaszolni. En is tagja vagyok

a bizottságnak, de az elvégzett munkáról csak alapos előkészületek alapján számol-hatok be. Előbb át kell nézmem a jelen-téseket, összesíteni és csoportosítani kell az eredményeket és megvalósításokat. Eh-hez azonban idő kell. Talán három nap mulva... nem... inkább egy hét mulva el-készülök egy ilyen kimutatással... akkor, akkor... átadhatom.

— Legalább azt mondja meg az elv-társ...

— Többet nem mondhatok e pillanat-ban, de Vițelar Ana elvtársnő a tartomá-nyi néptanácsnál, választ adhat minden kérdésre, nála vannak a bizottság dosszár-jai — vágja el a további kérdezősködés fonatát Bálácel elvtárs és papírjaiba te-metkezik.

Elvtársunk tovább megy a megadott nyomon. Sehogy sem érti ezt a nagy titkolódást. Fülébe csengenek még Bálácel elvtárs szavai. „Összesíteni kell az elvég-zett munkát. Egy hét mulva elkészülök a kimutatással”. Mennyit dolgozhattak — gondolja mély tisztelettel. Ennyi munkát, fáradságot, nem szabad takargatni.

Türelemtelenségében, hogy végére járjon az ügynek meggyorsítja lépteit s csak-hamar ott áll Vițelar Ana elvtársnő szo-bájában, akinek elmondja jövelele célját.

Vițelar elvtársnő a kulturális állandó bizottság említésekor sokatmondóan le-gyint a kezével, aztán így adja meg a kért felvilágosítást:

— Vannak kitűnően működő állandó bizottságaink, de ez az egy — a kulturá-lis — csak papíron létezik. Megalakulása óta egyetlen ülést sem tartott, munkatér-vet sem készítettek. Az elnöke Csik Irén, egy hónap óta más megbízatást kapott, helyettesről azonban nem gondoskodott. Más szóval ez a bizottság alszik, mint a tej. Alaposan fel kellene rázni a bizottsá-gi tagokat, hogy végre felebredjenek.

Az érdeklődő elvtárs előtt e pillanatban úgy világosodik meg a helyzet, mint ami-kor sötét, viharos éjszakában hirtelen vil-lám fénye hasítja az eget, — de egy meg-oldatlan kérdés még mindig nyugtalanítja: Ha Bálácel Nestor elvtárs egy, hétig írja az összesítést arról a munkáról, amit meg sem kezdtek, mennyit írna, ha a bi-zottság ténylegesen dolgozott volna? Csodálatos teljesítmény. Ez is egyike azok-nak a dolgoknak, amiket nem szabad ta-kargatni.

Rózsa Aliz.

SPORT

A kerületi bajnokság hetedik fordulója

A kerületi labdarúgó bajnokságban a hete-dik forduló keretében általában az esélye-sek győztek. A táblázaton az első 6 és az utolsó 4 helyezete nem változott, csak Borossebes csapata került előre. A for-duló eredményei:

Metulul Fl. Rosie—Progresul Lipa 10:0, Fl. Rosie „November 7”—Progresul Boros-jenő 1:0, Stiinta—Recolta Grabac 3:1, Avintul Borossebes—Avintul Pankota 1:0, Fl. Rosie FZ—Recolta Pecska 2:2, Progresul Arad—Progresul Nagyszentmiklós 1:1, Meta-lul „I. Ranghel”—Voinja 3:1.

A táblázat:

Metulul Fl. Rosie	7	5	2	—	27	4	12
Fl. Rosie „Nov. 7”	7	6	—	1	12	6	12
Stiinta	7	4	3	—	12	4	11
Metulul „I. Ranghel”	7	5	—	2	23	11	10
Fl. Rosie FZ	7	3	2	2	13	9	8
Progresul Arad	7	3	2	2	14	12	8
Avintul Borossebes	7	3	2	2	8	9	8
Recolta Pecska	7	2	3	2	7	7	7
Voinja	7	3	1	3	12	16	7
Avintul Pankota	7	2	1	4	7	7	5
Progr. Nagyszentmiklós	7	2	1	4	9	14	5
Progresul Borosjenő	7	1	1	5	4	12	3
Recolta Grabac	7	1	—	6	8	24	2
Progresul Lipa	7	—	—	7	6	27	—

A kerületi kézilabda bajnokság

A kézilabda bajnokságban a tavaszi for-duló a befejezéshez közeledik és a hátralevő egy forduló már nem befolyásolja a tavaszi első-ség kérdését. Az utolsó előtti forduló eredményei a következők voltak:

Constructorul—Recolta Bulgarus 7:5, Stiinta—Metulul „I. Ranghel” 8:3, Progre-sul—Fl. Rosie UTA 18:2, „Vörös Triko”—Progresul Nagyszentmiklós 7:6. A táblázat az alábbi:

Progresul Arad	7	7	—	80	25	14
„Vörös Triko”	8	6	1	1	83	35
Stiinta	7	4	2	1	77	42
Constructorul	7	3	1	3	64	45
Progr. Nagyszentmiklós	7	2	3	1	47	39
Metulul Fl. Rosie	7	3	—	4	47	55
Recolta Bulgarus	7	2	1	4	44	59
Metulul „I. Ranghel”	7	1	—	6	26	61
Fl. Rosie UTA	7	—	—	7	15	122

Néhány sorban

AZ ORSZAGOS asztali tenisz bajnok-ság egyéni versenyében az aradi Gantner Mátyás nagy sikert ért el: megnyerte a férfi egyes versenyt. A női egyes Angelica Rozeanu, a női pá-rost Rozeanu—Zeller, a vegyes párost a Rozeanu—Harasztosi pár, a férfi párost pedig a Harasztosi—Reiter pár nyerte. A női egyesben az aradi versenyzők közül Demian a harmadik, Grünwald J. a ne-gyedik helyen végzett.

AZ IFJUSÁGI bajnokságban a VI. cso-portban lejátszott mérkőzések eredményei: Locomotiva Temesvár—Stiinta Temesvár 1:0, ICO Nagyvárad—Metulul Resica 4:1.

JÓKAI MÓR

Irodalomnak. Amint Petőfi a költészetben, Jókai a prózában törekedett a népiesség meghonosítására. Ezen a téren is azonban tanítvány volt, mert Petőfi egyszerű, erő-teljes prózájából merített, amikor megterem-tette saját könnyed, hajlékony, változatos prózái stílusát.

A kiváló magyar prózaíró legjelentősebb alkotásait nem a meséléseért, a fantázia já-tékáért, az öncéu szórakoztatásért hozta létre. Legtöbb művében Jókai nagy és ne-mes célokat küzdött, ezekre lelkesített és mozgósított. Az írásában megelevenedő hősök, alakok e nagy célokat küzdenek vagy gátolják, támadják ezeket.

A szabadságharc bukása után a sötét és kegyetlen Bach-korszakban a magyar nép legjobbjai a nemzeti öntudat ébrentartására törekedtek. Ezért elevenítették fel a reform-kor céljait, harci módszereit. Jókai is ezen a vonalon halad: ismert regényeiben, a „Egy magyar nábob”-ban és a „Kárpát Zoltán”-ban, Szentirmay Rudolfban Szé-chenyi eszményit és azt fejezi ki, hogy a főnemességnek össze kell fognia a nemzet többi osztályaival. Később azonban rádüb-ben, hogy nincs mit várnia a főnemességtől és „Dózsa” drámájában, valamint „Szegény gazdagok” című regényében már támadja ezt az osztályt.

A hazafiságot ébreszti és erősíti a „Pol-tikái divatok”-ban is. Az elbeszélte történe-tek a nép összetartását mutatják be, a küz-delmet, amelyet az akkori körülmények kö-zött folytatott az elnyomók ellen.

Sokan nem veszik eléggé tekintetbe, mi-lyen nehéz társadalmi-politikai körülmények között alkotott Jókai és mennyire nyilván és merészen foglalkozott a kor égető kérdéseivel. A „Szerelem bolondjai” című regényé-ben, amelyet 1868-ban írt, hevesen támadja azokat a viszonyokat, amelyeket az osztrák uralkodó körök 1848 után teremtettek Ma-gyarországon, osztorozza a gyarmati kizsák-

mányolást, a magyar álliberális nemesség árulását. Az író azonban kénytelen e su-lyos tényeket burkolt formában feltárni, ezért foglalja mondanivalóját egy szerelmi történetbe és ezért előzi meg a regényt két semmiféle szerelmi novella.

„A községi ember fia” az 1848-as ese-ményeknek, a szabadságharc részvevőinek és tetteinek lelkesítő, dicsőítő megelevení-tése, a szabadságharc vívmányainak még határozottabb hangú visszakövetelése.

Több regényében a kor másik központi kérdésével, a nemzeti kapitalizmus kialaku-lásával foglalkozik. Jókai helyesen látta meg, hogy az ország függet-lenségét lehetetlen nemzeti ipar és kereske-delem megteremtése nélkül biztosítani. Ezért lesz a „Fekete gyémántok” hőse a tudós és vállalkozó Berend Iván, ezért heroizálja a tehetséges főkecs vállalkozó Timár Mihályt az „Aranyember”-ben. A kapitalizmus el-lenmondásaira Jókai azonban utópikus, valószínűtlen megoldásokat javasolt, pél-dául a munkás-részvénytársaság megalaki-tását.

1875 után, Tisza Kálmán miniszterelnök-sége idején Jókai visszavonul a politikai tevékenységtől, már nem lát lehetőséget a régebbi célok keresztülvételére, nem hisz az addigi álmokban. Írói tevékenysége is ha-nyatlak, eltávolodik a kor valóságos problé-máitól, a valószínűtlen, fantasztikus ele-mek válnak uralkodóvá alkotásaiban. Mégis a „Rab Ráby” és „A kiskirályok” című regé-nyében a harcos, régi eszményvelért küzdő Jókait ismerjük meg. Az első főhőse Ráby Mátyás, lelkesen küzd a polgári intézmé-nyek meghonosításáért, bátran kiáll a jobbá-gyok igazsága mellett, helyzetük megjavítá-sáért harcol. Jókai e regényében lelelezi a feudális kor igazságszolgáltatását, a ne-

mesi önzést és felismeri, hogy a nép ki-zsákmányolásában a gazdag polgárok is ép-pen annyira bűnösök, mint a megye urai. „A kiskirályok”-ban a kritikai hang még erőteljesebb. Teljes valójában mutatja be az író a köznemességet, Szatirája célja tehát épp úgy, amikor annak önzéséről, nagyravágásáról ír, mint amikor tudatlan-ságáról, soványizásáról rántja le a leplet.

Jókai alkotásai inkább a romantika, mint a realizmus irányában haladtak. Ez a meg-állapítás különösen hőseire vonatkozik, akik-nek jellemében megtaláljuk a pozitív vo-nások egész sorát. A nagy eszmék hordó-zói ők, akik következetesen, tántoríthatatlanul az akarat és bátorság egyszerű né-ladit mutatva haladnak céljuk felé. Jókai hősei nehéz küzdelmet vívnak az életük meredő akadályokkal, de akaraterejük, áldo-zatkészségük, kiállásuk és társaik kránli hűségük lehetővé teszi számukra a győze-lmet.

A hatalmas Jókai-életmű értékét, jelentő-ségét még nem ismerjük teljes egészében. Annál azonban bizonyos, hogy harcos, elő-rementelő romantikája számunkra is példa. Ne feledjük szavait, melyek nagyszerű, nemes programot jelentenek iróink és ha-zánk minden becsület, odaadó dolgozója számára is: „Ortálmán az emberiség örök jogai felett; napfényre hozni mindent, ami szép, üdvös és igaz; méltányolni az erény törekvéseit, biztatni, emelni a fejlődő igaz tehetséget; osztorozni a tevélygést, a ferde-ségeket; ottani minden szívbe a becsület szerelmét, az alacsonyág utálatát; érze-lomfoglalóvá tenni a lelkeket; felrázni az alvót gyáva tespedéséből; fogyasztani a szűkebbétség birodalmát, s mi legfőbb: tudni szólni és tenni a jó ügyért, ha úgy kívánatik; tudni hallgatni és tünni érte, ha arra lesz szükség — ez hivatása az iro-dalomnak, nekünk pedig kötelességünk”.

E felhívást megiszni és annak eleget tenni, a legszebb és legértékesebb, amivel halálának 50. évfordulóján emlékének adóz-hatunk.

F. T.

Az apró takarékosságok fontossága

Számtalan felhívás hangzott el a gyárban megtartott termelési értekezleteken és gyakran olvastunk az újságban is arról, hogy munkánk során minél értékebb megtakarításokra kell törekednünk. Munkacsoportunk tehát hadat üzent az anyaggazdálkodásnak, megindult a harc a takarékoságért.

Számot vetettünk azzal, hogy a szigorú anyagtakarékosság közvetlenül hozzájárul az életszínvonal emeléséhez. Nem feledkeztünk meg arról sem, hogy az anyagtakarékosság révén jelentős mértékben csökken a gyárunkban készült burkoló önköltsége. Az anyagok megtakarítása során nagy figyelmet fordítottunk a minőség állandó javítására.

Amikor megkapjuk a tervelőirányzatban megjelölt munkát, a nyersanyaggal egyszerűen kérem az ott megjelölt butoradarabhoz szűlő és kiutalt többi anyagról is a kiutaltat. Így számot vehetünk, hogy mennyi segédanyag áll rendelkezésünkre és ahhoz viszonyítva mennyit használtunk el. Ezzel tisztá képet alkothatunk magunknak arról, hogy miből mennyit takarítottunk meg.

Munkacsoportunk a legszebb eredményt az időmegtakarítás terén mutathatja fel. Ezt közös erővel, közös munkával értjük el. Naponta, vagy minden második reggel megbeszéljük, hogyan szervezzük meg a munkát. Jó példa erre az ajtók és fiókok készítésének új módja. Javaslatomat megvitattuk és miután a csoport valamennyi tagja meggyőződött helyességéről és gazdaságosságáról, munkához láttunk. Ettől kezdve pontos méret után — a tizedmillimétereket is tekintetbe véve — metsző fűrészszel vágjuk ki a szekrényajtót és az asztalok részére a fióko-

kat. Azelőtt ezeket illesztéssel készítették. Mikor az ajtó, vagy a fiók elkészült, megpróbálták megfűlelni a nagysága. Természetesen ez nem volt pontos. Ekkor újra ki kellett szedni, majd ismét gyámulni és ez addig ismétlődött, míg eltelt a megfűlelő méretet. Természetesen ez hosszú időt igényelt. Az új módszer bevezetésekor az első kísérlet alkalmával több nehézséggel ütköztünk, de már akkor is tapasztalható volt az időmegtakarítás. Példánkat ezután a többi csoport is követte.

Igyekszünk segítségére lenni a többi osztálynak dolgozó munkacsoportjainak, mint például a fényezőknél. Gondosan végezzük a furnér tisztítását, a fényezés alásimítását.

Elmondom azokat a módszereket, amelyekkel csoportunk az egyes anyagok megtakarítására törekszik. Elsőnek vegyük az enyv megtakarítási módját. Enyvezéskor, ami nem minden nap fordul elő, igyekszünk csak anyagi enyvot használni, ami mulhatatlanul szükséges. Különösen arra törekszünk, hogy az enyv csak a munkában levő darabra és nem pedig a padlóra, esetleg máshova kerüljön. A 7—25-ös munkaszám alatt szereplő vitrinek készítésekor sikerült 146,16 lei értékű enyvot és más segédanyagot megtakarítani.

Sok gondot okoztak a rögzítő szegek. Ezeket a furnér, vagy pedig a szegélylecek megszállásánál használjuk addig, amíg az enyv meg nem szárad. Ezt azután elhagyjuk a munkadarabokból. A rögzítő szegek olyan vékonyak, mint a gombostű és nagyon sokszor elgörbülnek. Az elgörbült szegeket azelőtt eldobtuk, most újra leigyeztetjük és felhasználjuk. Ezáltal a fentemlített munkadarabok készítése során 22,49 lejt takarítottunk meg.

toltunk meg.

Nagymennyiségű üvegpapírt (csiszoló-papírt) is megtakarítottunk az utóbbi időben. A berakáshoz szükséges ragasztópapírból 32,58 lejt értékben takarítottunk meg.

A csoport valamennyi tagja arra törekszik, hogy új kezdeményezésekkel járjon hozzá az idő, vagy az anyag megtakarításához. Mészár Antal javaslatára a szegélyleceket már nem a telején erősítjük meg a rögzítő szegekkel, mert akármilyen vékonyak, mégis nyomot hagynak. Most oldalról szegjük meg a szegélyleceket, így azután száradásig az enyvező csavarokba nem szükséges egyenként befogni a munkadarabot, hanem egyszerre négyet is be lehet fogni.

A gyárban megtartott termelési értekezleteken megvitattuk az új kezdeményezéseket és rámutattunk azok lényegére, így azután többet a javaslatok közül már más csoportokban is alkalmaznak. Ehhez a gyár technikai vezetője, Szabó Lajos elvtárs minden segítséget megad. Egyetlen eset sem fordult elő, hogy Szabó elvtárs valamilyen javaslatot elutasított volna.

A megtakarítások révén két alkalommal kaptunk bizonyos összeget. Azonban a megtakarítások rendszeres díjazását az üzem vezetősége több esetben elhanyagolja.

Csoportom tagjai nemcsak megtakarításokra törekszenek, hanem — a versenygrafikon is mutatja — élen haladunk a szocialista versenyben is. A megtakarítások mellett tehát nemcsak a mennyiség, de a minőség terén is eredmények elérésére törekszünk.

Máté Lajos,
csoportfelelős a „Dózsa György”
butorgyárban

Évi 432.117 lej megtakarítás

Amikor kinyitjuk a vízvezeték csapját, hogy üdítő, szomjcsillapító víz folyjék a pohárba, vagy ha a fürdőszobában mosakodunk, mindez természetesen tünik. Sokan nem tudják mennyi munka szükséges ahhoz, hogy a víz eljusson a vízcsapig, amit egyszerű, megszokott mozdulattal csavarunk meg, hogy azután vastag sugárban csobogva szívnálj töltsé poharunkat.

Amíg a víz eljut a fogyasztóig, hosszú utat kell megtennie. A „vízgyártás” első szakasza a kuthálózat. A vízművekkel szemben az utca másik oldalán magas fallal bekerített gyümölcsösök van: itt találjuk a kuthalakat. Természetesen nem egyszerű kuthalok. Rendkívül mélyek, hogy minél mélyebbről kerüljön felszínre a víz és motorok szívják fel az élelmet adó vizet. Minden kuthal köré „házat” építettek. Az épület több méterre nyúl a föld felszíné alá, csak a teleje látszik ki a földről.

Mély kuthalokból kapjuk a város ellátásához szükséges vízmennyiséget — mondja Boar Iosif elvtárs, a vízművek főgépésze. — A felső vízreteg ugyanis sokkal nagyobb mennyiségű mangánt, vasat, klorot és meszet tartalmaz. Ezért furtuk át az első agyagréteget és ez alól tör fel a víz. Az agyag együttal a szilárdított szerezpet tölti be.

A „gyártási folyamat” következő útja a vízporlasztó. A vízművek egyik emeleti részén vasajtókkal övezett helyiségben magára csapódik a víz és a levegőben szinte „elporlik”, majd rázúdul az alapotól vastagon befedő kokszt, illetve salak rétegre. Hogy mi a vízporlasztó rendeltetése? Erre is csakhamar megkapjuk a választ Boar Iosif elvtársától.

A vízben levő mangán és vas a kuthalból a vízzel együtt feljut a porlasztóba. Itt a levegővel érintkezésbe kerülve, oxidálódik és az alapzatra helyezett kokszt, vagyis salak rétegre rakódik le.

Ennél a munkafolyamatnál alkalmazott Boar Iosif elvtárs újítást, ami évente 432.117 lej megtakarítást jelent. Újítása: a kokszt salakkal cserélte fel. Fél évig kísérletezett és a vegyvizsgáló stúdió elemzése a próbákat. Az eredmények teljes mértékben igazolták az újító elméleti elképzelését. Sikerült a drága koksztot a szinte semmibe sem kerülő salakkal helyettesíteni. Az aradi vízművek évi 432.117 lejt takarít meg ezzel az újítással, ami alkalmazható ugyanakkor más vízműveknél is, ahol a kuthalokból kikerülő víz mangánt és vasat tartalmaz.

...A víz „gyártási folyamata” ezzel még nem ért véget. A kokszt, illetve most már salakszerűen keresztül folyó víz, csövek útján az úgynevezett nyitott szűrőbe kerül. Az egyik, ragyogóan tiszta épületszárnnyban helyezték el a nyitott szűrőket, a nagy, csempezett medencéket. A bazinok fenekén homok tisztítja a vizet a még benne maradt vastól és mangántól. A helyiség csillog a tisztaságtól. Ebben nagyrésze van Koczka Erzsébet elvtársnőnek, aki a takarítás munkáját irányítja. A lila és fehér csempevel borított épületben a medencék között délszaki növényeket helyeztek el.

Kicsiny, de lelkes munkaközösség dolgozik a vízműveknél. Posta Pavel helyettes főgépész, Vancu Dumitru gépész, Misca Dumitru és Koca István, valamint a többiek is azon fáradoznak, hogy a város vízellátását még a nyári csúcsfogyasztás idején is zavartalanul biztosítsák. Két új kuthal helyeznek üzembe, mert közeledik a nyár, a csúcsfogyasztás időszaka. Vállalták, hogy nyáron sem lesz fennakadás, csak azt kérik a fogyasztóktól, ne csurgassák feleslegesen a vizet.

Messer Sándor

Cikkeink nyomán...

A „Vörös Lobogó” és a „Flacăra Rosie” szerteszét a munkaközösségének a fogyasztók minél jobb ellátása és kiszolgálása érdekében. lefolytatott rajdankénti írt cikkére az I. C. S. Comanent vállalat vezetősége és szakszervezeti bizottsága választ küldött, melyben többek között a következőket írja:

A „Vörös Lobogó” április 16-i számában városunk állami kereskedelmi dolgozóinak munkájáról megjelent bírálatot teljes egészében helyesnek és időszerűnek találjuk. Munkagyerüléstünk keretében az újságírókat az összes alkalmazottak jelenlétében feldolgoztuk, hogy az utmutatónál szolgáljon a jövőben és kiküszöböljék úgy az I. számú írtatban, mint a többi egységeknél történt hibákat. Elfogadják az Alexandri utcai kirakatainkat illető bírálatot is. Ennek elhanyagolásában hibás úgy a vállalat vezetősége, mint kirakatrendezője. Intézkedünk ezeknek a hiányosságoknak mielőbbi felszámolása érdekében. Costea Péter aligazgató elvtárs teljes egészében elfogadja a személyre vonatkozó bírálatot és a vállalat dolgozóit kötelezettséget vállalt a helyi sajtó által jelzett hibák felszámolására. A rajdankéntok ellenőrző munkája értékes utmutatónál szolgál mindnyájunknak az irányban, hogyan javítsuk meg a tevékenységünket.

A vállalat dolgozói a rajdanként anyagának feldolgozása alkalmával rámutattak olyan belső hibákra és hiányosságokra, melyeket az ellenőrzést végző hivatalos személyek az újságírók nem láttak meg. Így Andreescu Nicolae elvtárs például elmondta, hogy a délutáni órákban, amikor a gyárak és üzemek dolgozói vásárolni jönnek, egy pénztárkezelő elvtársnő nem tudja lebonyolítani a megnövekedett forgalmat. A fogyasztók kifogásolják, hogy hosszú sorokban kell várakozniuk a pénztár előtt. Többen javasolták, hogy két pénztárt és több kiszolgáló személyzetet állítsanak be a délutáni csúcsforgalmi időre.

A munkagyerülés részvevőinek közreműködésével a vállalat vezetősége intézkedési tervet készített az eddigi hibák felszámolása és a munka megjavítása érdekében. A jelenlévő dolgozók kötelezettséget vállaltak, hogy igyekezni fognak magatartásukkal mindjohabban megfelelni a mielőlt kereskedelem követelményeinek, s minél jobban szolgálni a fogyasztók érdekeit.

Közlemény

A VÁROSI NEPTANACS községi gazdálkodási és helyi ipari osztálya felhívja az összes tűzfűtő fűtőgép tulajdonosokat, hogy legkésőbb május 15-ig jelentkezzenek a városi néptanács közlekedési ügyi osztályának 101. számú szobájában, ahol a tulajdonjogot igazoló irat alapján nyilvántartásba vezetik motorjaikat és rendszámot adnak gépeik számára. Május 15-ike után rendszám nélkül tűzfűtő fűtőgépek nem működhetnek.

Hősiesen védte meg a dolgozók vagyonát...

maradion a sértekek mellett. Jól tudta, hogyha az állatokat otthagyja, a hideg megdermeszti azokat a vagonban és akkor... Nem! Nem hagyom itt a jószágokat... Itt maradok — döntött és botjával megütötte a vagon oldalát. A sértekek az ütés zajától megijedtek és a vagon ellenkező oldalára tolokodtak. A vonat ütközött alatt áthult a vagon másik oldalára és ismét megütötte a vagon falát. Természetesen az állatok megint visongtak, tolokodtak.

Az idő olyan lassan haladt, mint ókröszékér az ulon. Máthé Sándor márt iohban fázott. Keze, lába megfagyott és a hidegtől. Hiába dörzsölte össze két kezét és futkosott a vagon egyik oldaláról a másikra, nem ért semmit. Minden kis porcikája reszkedett.

A közeli házak felől kakaskukorékolást, hozzát feljé a szél. Talán már éjfél is elmúlt — gondolta és agyában megláncolt kis családi otthona. Mintha hallaná, hogy beszél álmlában a legkisebb gyermek. Ilyenkor, ha otthon van, felkel, gyújt és belakarja. Közben a többi alvókön is végigpillant. Nyolc gyermeke van, de mind a nyolc olyan egészséges, mint a makk. Jó lenne most közülnük lenni, a megszokott otthon melegében.

Fülfébe cseng felesége figyelmeztető szava: „Vigyázz magadra!” — Első a kötelező, asszony! — diunvögte mintegy elkésett válaszképpen — A nép vagyonát őrzöm, s ez jól megőrizni becsület dolog — gondolta és ez a tudat, mintha erőnt öntött volna tagjaiba.

Hajnaldott. A vihar elcsendesedett. Eltűntek a felhők is. Az égholtról ezernyi csillag mosolygott Máthé Sándorra, aki, mint kötelezőt teljesítő katoná, nem hagyta el őrhelyét. Ott maradt a rábizott jószágok mellett és miután azokat állandóan járkáltatta, megvédte őket a megfagyástól.

Keleten az ég mindjohabban vörösödött, s mint győztes hadvezér, — aki ütközet után megtekinti a csatateret, — feltűnt a nap. Szembemézett Máthé Sándorral, akit a jólvégzett kötelező érzete melegengett. Nyugodt lélekkel, boldogan térhetett haza szeretteihez.

Ellelt néhány nap. A dolgát továbbra is olyan lelkiismeretesen végezte, mint régen. Egy nap azonban égető viszketést érzett bal lábfejen. Este, amikor bakancsát levette, észrevette, hogy bal lábán sokkal barnább a bőr, mint jobb lábán. Másnap reggel, miután megejtette a disznókat, bekongatolt a kerületi orvos rendelőjének airtáján. Az orvos gondosan megvizsgálta és beutalta a kisenőti kórházba. Itt ingyenes orvosi kezelésben részesítették és megállapították, hogy Máthé Sándor bal lábfeje teljesen megfagyott. Az élettelen testrészt már nem gyógyíthaták meg, így Máthé Sándort beküldték Aradra, ahol műtét útján eltávolították elhalt lábfejét.

Az aradi „Prodaliment” kombinát vezetősége, élén Balcz Varvara igazgatóval, gondoskodott arról, hogy Máthé Sándor mulábat kápon és könnyebb munkabeosztást biztosítottak számára.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége Máthé Sándort III. osztályú Munkaérdemrenddel tüntette ki, az élelmezésügyi minisztérium pedig hősi és odaadó munkájáért ötezer lej pénztartalomban részesítette.

Az aradi „Prodaliment” kombinát vörös és nemzetszínű lobogókkal ékesített díszterme megtelt a munkából jövő dolgozókkal. Tálaru Cornel elvtárs a gyűlés megnyitása után átadta a szót Radu Simion elvtársnak, a „Prodaliment” kombinát vezérigazgatójának. Radu Simion elvtárs rámutatott arra, hogy pártunk és kormányunk méltán hívja a dolgozóknak a munkában tanúsított magatartását, a példamutató önfeláldozást és hősiességet. Azokat,

akiket munkájuk teljesítése közben haláleset ért, a legmesszebbmenő gondoskodásban és anyagi támogatásban részesíti.

Radu Simion elvtárs ismertette Máthé Sándor történetét, aztán hozzálepett és mellé tette a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége által adományozott kitüntetést és átnyújtotta a pénztalimat. A gyűlésen részvevő dolgozók arcan elismerés és megköszönés tükröződött. Hosszantartó tapsal ünnepekké a kitüntetett Máthé Sándort.

Amikor végre csend lett, Ratiu Gheorghe elvtárs, az aradtartományi pártbizottság küldötte két szót és méltatta Máthé Sándor, az öntudatos, minden akadályt legyőző munkás érdemeit.

— Mindnyáján tanulhatunk az ünneptől, aki megmutatta, hogyan kell a párttól kapott feladatot teljesíteni — mondotta.

A többi hozzászólók, Scutariu Aurelian, Cezar Vasile, Costea Mihai és más elvtársak, szintén elismerésüket fejezték ki. Máthé Sándor óvatosan felállt, körütekintett és csak ennyit mondott:

— Köszööm a pártnak és a kormány-nak a hozzám való szívesességét. Fogadom... — többet nem tudott mondani, mert hangja elcsuklott, szemében a megköszönés könnyei csillogtak.

E jelenet alatt felvillant előttem Bozan, Alexandru Sahia „Elő üzem” című novellájának hőse, aki a múlt rendszer áldozatául esett. Elvesztette mindkét lábát és amikor a dolgozókból alakított küldöttség kérte az igazgatót, hogy az üzem készítesse mulábat Bozan-nak, az így válaszolt: „Az üzem nem adhat mulábat!”

Bozan — a mulába miatt indított gyári sztrájk idején — rendőrgolyónak esett áldozatul.

De Máthé Sándorról gondoskodik a párt, a kormány és dolgozó társai megbecsülésének örvend. Tovább dolgozik és harcol azért a világért, amelyben a legdrágább tőke az ember. Azért a világért, amelynek célja a dolgozó tömegek jólétének és boldogságának megeremlése.

Zahuly János

Máthé Sándor fülfébe huzta báránybőr kucsmáját, gyors léptekkel lört előre a csillogó fehér hóban. Utközben feleségére s gyermekeire gondolt. Szinte hallotta az asszony figyelmeztető szavát: „El ne felejtetd a bakancsot megvenni és igyekezz hazai!” Dehogyan felejttem — mormogta magában és jobbját párszor végighuzta dús fekete hajszán. Aztán tarsnyájára pillantott, amely mint nyugtalan gyermek izgett-mozgott az oldalán.

A falu szélén felhajította kabátja gallérját, mert az egyre erősödő északi szél szinte csontjait ájtarta. Már kezdett derengeni. A hajnali szürkületben kiemelkedett a kisenőti „Prodaliment” hízalldáiának hóval borított épülete.

Belépett az udvarra. A léptek zajaára hosszúszerű komondor közeledett csaholva a sertes-karám felől. Pár lépésre megállt, felismerte a közeledőt és megszelidült. Tekintetével mintha azt mondta volna: „Nem történt semmi baj az éjjel, mert jól vigyáztam!”

Máthé Sándor sertesgondozó szemeskukorékat öntött az életvályuba. Etetés után a vezetőséggel együtt elkülönítették a többtől ötven darab sertest és a kisenőti állomásra terelték a csordát, ahol vagonokba rakták a zajongó állatokat.

Nem sok ideig várakoztak, mert a mozdony sípjai jelt adott az indulásra. De, alig hagyott el pár állomást, rettenetes hóvihar keletkezett és a hófúvás eltorlaszolta a vonat útját. Így kénytelen volt megvárni, míg a hóvihár elvonult.

— Már otthon kellett volna lennem — mondta Máthé Sándor az égbolton uszó felhőket kímélve. Az út rendes körülmények között Kisenődtől Aradig csak másfél óra és már eltelt a mai nap.

A hóval borított tájra lassan leereszkedett az éj. Amint sötétedett, úgy nőtt a vihar. A hideg mindjohabban fokozódott. Óráknak tünnek a percek.

Máthé Sándor agyában egymást kergettek a gondolatok. Bemenjen-e az állomás várótermébe, ahol meleg van, vagy pedig

A Szakszervezeti Világszövetség felhívása

BÉCS. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: A Szakszervezeti Világszövetség a küszöbön álló berlini összejáratok szakszervezeti értekezlettel kapcsolatban az alábbi felhívást intézte Európa valamennyi szakszervezetéhez és dolgozójához:

Európa népeit nagy aggodalom tölti el. Eddig két világháború borította vérzőnbe és dúlta fel Európát, s hosszú időre megátott minden társadalmi és gazdasági haladást. A második világháború okozta sebek még be sem gyógyultak egészen és most újabb 50 évnél is rövidebb idő alatt immár harmadszor forog veszélyben Európa biztonsága. A nemzetközi reakció „az európai védelmi közösség” cégre alatt feltámasztja a revansista nyugatnémet militarizmust. Európa dolgozó és növekvő szellemi szemből kifejezésre juttatják az elrontott békés rendezésre irányuló óhajukat. Ilyen értelemben foglaltak állást az európai országoknak a legkülönbözőbb irányzatokat képviselő szakszervezetei, köztük az angol, nyugatnémet és skandináv szakszervezetek is.

A Szakszervezeti Világszövetség arra törekszik, hogy hozzájáruljon az európai béke és biztonság megteremtéséhez, s az e célokért küzdő dolgozók egységbe tömörítéséhez. Ezért felszólítja Európa minden szakszervezetét, minden dolgozóját, akár tagja a Szakszervezeti Világszövetségnek, akár nem, hogy küldjék el megbízottakat a Berlinben 1954 június 20 és 22 között megrendezendő összejáratok szakszervezeti értekezletre.

Javasoljuk, hogy az értekezleten az alábbi fő kérdés kerüljön megvitatásra:

„A szakszervezetek szerepe és feladata az európai országok közötti békés kapcsolatokért, a biztonság reális szavatolásáért és a dolgozó lakosság életszinvért emeléséért vívott harcban”.

A Szakszervezeti Világszövetség hajlandó megvizsgálni a napirenddel kapcsolatban minden olyan javaslatot, amely az értekezleten részt venni óhajtó szakszervezetek részéről érkezik be.

„Az európai védelmi közösség” a maga teljes egészében és minden tekintetben ellentétben áll az európai biztonsággal és a dolgozók érdekeivel. „Az európai védelmi közösség” nem képviseli az igazi Európát, annak reális földrajzi határait, a történelem során kialakult jellegét, hanem csupán egy megcsontosított hat államra szűkített Európát. „Az európai védelmi közösség” azzal, hogy rehabilitálja a kruppkat és a kardcsörtetett hitleristákat, két ellenséges tömbre tagolja Európát, fokozza a fegyverkezési hajszát, szítja a kontinens keldősközpén a harmadik világháborúnak a tüzfészket, azét a világháborút, amely az atom- és termomukleáris fegyverek használatával a lakosság teljes kipusztításának veszélyével fenyeget.

Sőt mi több, „Az európai védelmi közösség” kísérlet arra, hogy kiterjessze és megszilárdítsa a trösztök uralmát és fokozza a dolgozók kiszákmányolását. Megakadályozza minden tapasztalatcsert, minden kapcsolatot a szakszervezetek és a dolgozók között. Fokozza az európai országok kereskedelmi kapcsolatait. Fokozza a monopóliumok támadását a szakszervezeti jogok és a dolgozók társadalmi vívmányai ellen, a dolgozók fizetésének csökkentéséhez, a munkanélküliség növekedéséhez, a munkaviszonyok leromlásához, nyomorúságához vezetne.

„Az európai védelmi közösség” akadály a dolgozók nemzetközi szolidaritásának útján.

Európa dolgozóinak — országok gazdasági és politikai rendszereinek különböző-

sége ellenére — azonosak az érdekei. Az az érdekük, hogy csökkenjenek a hadikiadások. Érdekelve vannak a kereskedelmi és kulturális kapcsolatok kiszélesítésében, ami hozzájárulna a feszültség enyhítéséhez, a dolgozók életszinvért emeléséhez és munkafeltételeik megjavulásához. Érdeklük, hogy a tárgyalások szelme győzedelmeskedjen az erópolitika felett.

E közös érdekek jegyében valamennyi szakszervezetnek, minden egyes dolgozónak egyesülnie kell, hogy közösen járjon el.

Az európai biztonság kérdése úgy oldható meg, ha valamennyi európai nemzet között általános szerződés jön létre, függetlenül a nemzetek társadalmi rendszerétől s azzal a feltétellel, hogy tiszteltben tartsák függetlenségüket és nemzeti szuverenitásukat.

Egy ilyen meggyezés Európa országai között, a világ minden országát a tárgyalások útjára irányítaná, a feszültség enyhítését és a fegyverkezés csökkentését eredményezné.

Ne feledjük el, hogy azt a véres kalandot, amelybe Hitler sodorta a világot, nagymértékben megkönnyítette az a tény, hogy a szakszervezetek el voltak szigetelve, a munkásosztály soraiban pedig szakadás következett be. Mi ezt elkerülhetjük és elts kell kerülnünk, nehogy még rosszabb helyzetbe sodródjunk. Gyűljünk tehát össze, vitassuk meg együtt a dolot és közösen cselekedjünk, hogy elháríthassuk a növekvő veszélyt.

A Szakszervezeti Világszövetség arra kéri önöket, tegyenek eleget ennek a meghívásnak s egyben ismételten kifejezi azt a törekvést, hogy minden eszközzel harcol a béke megőrzéséért, a jólét növeléséért és a népek közötti barátság megerősítéséért.

A genfi értekezlet munkálatai

GENF. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: A külügyminiszterek genfi értekezlete május 8-án megkezdte a napirend második pontjának, az indoknai kérdések vitáját. Az első ülésen résztvettek: V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere, G. Bidault, Franciaország külügyminisztere, A. Eden, Anglia külügyminisztere, Csu En-laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere, B. Smith, az Egyesült Államok külügyminiszter-helyettese, Fan Van Dong, a Vietnámi De-

mokratikus Köztársaság miniszterelnökének helyettese, a három tagállam: Vietnám, Laosz és Kambodzsa képviselői, valamint a fenti küldöttek támascsoái és szakértői.

Előzetes meggyezés alapján az indoknai kérdéssel foglalkozó üléseken a Szovjetunió külügyminisztere és az angol külügyminiszter felváltva élneknek.

Az értekezlet első ülésén Anglia külügyminisztere, A. Eden elnököt Rövid beszédeben rámutatott arra, hogy a jelenlévők

előtt álló feladatok az indoknai béke helyreállítását már a nagyhatalmak külügyminisztereinek berlini értekezlete megállapította. Kiemelte a kérdés sürgősségét és fontosságát és annak a rámenyének adott kifejezést, hogy rövidesen lényeges és gyakorlati határozatokat hoznak. Az ülésen résztvevők megállapodtak, hogy az értekezlet hivatalos nyelve: a francia, orosz, angol és kínai legyen. Az ülésen csak az értekezlet résztvevői jelenhetnek meg.

Ezek után megkezdődtek a hozzászólások.

Ünnepélyes nagygyűlés Berlinben a felszabadulás emlékére

BERLIN. (Agerpres.) — Az ADN jelenti:

Május 8-án Berlinben ünnepélyes nagygyűlést tartottak a hitlerista járom elől történt felszabadulás tiszteletére. A nagygyűlésen résztvettek: Wilhelm Pick, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke, Johannes Dieckmann, a népi kamara elnöke, Walter

Ulbricht, Lothar Stoltz, valamint a közélet több képviselője.

A nagygyűlésen jelent volt: V. Sz. Szomnov, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Német Demokratikus Köztársaságban, Csi Pin-Fej, a Kínai Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a többi nagykövetség és követtség képviselői. A nagygyűlésen Otto

Nuschke, a Német Demokratikus Köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese tartott beszédet. „Most ünnepeljük kilenczedeszer — mondta — Európa népeinek felszabadítását a hitleri járom elől. Halásak vagyunk a hős szovjet hadseregek és kegyelettel adózunk a német nép felszabadításáért vívott harcokban elesett katonák emlékének”.

Fokozódó rendőrterror Kenyában

NAIROBI. (Agerpres.) A kenyai gyarmati hatóságok újabb rendőri intézkedésekkel akarják a bennszülött lakosság „lojális” érzelmeit megállapítani.

A France Presse hírlígyrőkség jelentése szerint a Kikuyu néptörzs 24.000 tagját őrizetbe vették. Ez a szám egyenyeede Nairobiban bennszülött lakosságának.

A kenyai kormány egyik vezetője kijelentette, hogy a következő hetek folyamán újabb sok ezer személyt fognak felülvizsgálni.

A csehszlovák dolgozók megkoszorúzták az elesett szovjet hősök emlékművét

PRAGA. (Agerpres.) A CETECA jelenti:

A csehszlovák dolgozók kegyelettel emlékeztek meg a Csehszlovákia felszabadításáért vívott harcokban elesett szovjet katonákról.

Bratislavában megkoszorúzták az elesett szovjet katonák és tisztek síremlékét. A Szlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának kosszorúját Karel Bacilek, a Szlovák Kommunista Párt főtitkára helyezte el.

Pízen vámsában a katonaság és a dolgozók megkoszorúzták a város központi temetőjében nyugvó szovjet hősök síremlékét.

A berlini ifjusági kongresszus

PRAGA. (Agerpres.) — A CETECA jelenti:

A Csehszlovák Ifjusági Szövetség Központi Bizottsága a következő nyilatkozatot tette közzé:

A francia és német ifjuság kezdeményezésére az európai országok ifjusága május 18 és 19-én Berlinben értekezletet tart, hogy megtárgyalják a veszélyt, amelyet az

„európai védelmi közösség” jelent az ifjuság számára.

A Csehszlovák Ifjusági Szövetség Központi Bizottsága üdvözlöi az európai országok ifjuságának értekezletét. A maga részéről örömmel vesz részt az értekezlet munkálataiban, mivel a csehszlovák ifjuság boldogan támogat minden olyan intézkedést, melynek célja a béke fenntartása és a népek közötti barátság megszilárdítása.

Az imperialista sajtó hamis hírei

GENF. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A „Le Monde” című francia napilap május 9-én közli az Associated Press hírért, amely beszámol V. M. Molotov áhítólágos nyilatkozatáról, melyet az „Al-Gumhuria” című egyiptomi napilapnak adott volna, a nemzetközi helyzettel kapcsolatban. Ezalkalommal V. M. Molotovnak különböző kijelentéseket tulajdonítanak Franciaország

politikájával, az indoknai helyzettel és egyéb kérdésekkel kapcsolatban.

A TASZSZ pontos értesítése szerint V. M. Molotov nem adott senkinek sem interjút és Genfben egyetlen külföldi sajtótudósítói sem találkoztak.

Az „Al-Gumhuria” egyiptomi napilap fentemített híre nem felel meg a valóságnak és bizonyos távirati irodák azért terjesztik, hogy félrevezessék a közvéleményt.

Amerikai háziasszony nyílt levele Eisenhowerhez

LONDON. (Agerpres.) — A „The World” című angol lap közli Mary Phillips amerikai háziasszonyának Eisenhowerhez, az USA elnökéhez, valamint Douglas és Dirksen szenátorokhoz intézett nyílt levelét.

„Elnök ur — írja Mary Phillips — az ön megválasztásával a nép elutasította a Truman-rendszert, mert belevitte minket a koreai háborúba.

A nép örül a berlini értekezletnek. Örül

a genfi értekezletnek is, mert ez az egyetlen út, hogy megtaláljuk problémáinkra a békés megoldást”.

Mary Phillips levelében arra kéri Eisenhower elnököt, tiltsa be a hidrogénbomba használatát, vesse le az indoknai háborúnak és ne vállaljon közösséget Li-Szin Man-nal, aki a koreai háború újabb megindításával fenyegetőzött.

POLITIKAI JEGYZETEK

I. Spellman pápa

A „Berliner Zeitung” április 14-ki számában Amerikából érkezett tudósítást közöl. A cikkből kiderül, hogy Spellman bíboros, newyorki érsek XII. Pius pápa halála után a keletkezés egyház fejeként, a pápai trónt szeretné elfoglalni.

Erdekes közlemény ez.

Jól ismert tény, hogy Spellman a legreakciósabb amerikai körökkel tart kapcsolatot. És nem tagadható az sem, hogy mint McCarthy hívének és elvárójának, gyengéje a jó üzlet a wiskytól és Coca-Colától az amerikai trösztök közel és távolkelet, petróleum forrásaig a legkülönbözőbb üzleti lehetőségek érdekében. Spellman a legnagyobb USA monopóliumok bizalmi embere. Összeköttetésben áll a Morgan-bankhálózattal, amelynek már eddig is sok szolgálatot tett. A katolikus egyház tőkésiek jelentékeny részét a Morgan-bankháza kamatoztatja. Nyilvánvaló, hogy Spellman a Vatikán bíboros kollegiumában a Wall-Streetnek egyáltalában nem az egyházi érdekeit képviseli.

Természetesen a hangsúly itt nem Spellman személyén van. Mint ismeretes, az utóbbi években rendkívül megerősödött az amerikaiaknak a Vatikánra gyakorolt befolyása. Az 1946-ban megválasztott bíborosok közül négy amerikai és pedig a newyorki, csikagói, detroiti és a st. louisi érsek. Az amerikai külügyminisztérium kiindulást nem mulasztanak el egyetlen alkalmat sem, hogy a Vatikánban megjelenjenek. A népi demokratikus országokban felolvasott leírások egész sor leleplező bizonyítékai rávilágítottak, hogy milyen szoros kapcsolatot tartanak fenn a Vatikán ügynökei az amerikai kémiszolgálattal. Ezzel kapcsolatban megjegyzésre méltó az az élénk érdeklődés, mely a Pentagonban tanúsít a Szentzsák iránt. Bedell Smith tábornok, az USA helyettes külügyminisztere, nemrégiben kijelentette, hogy Mark Olarkot (Korea hóhérait) akarják az USA Vatikán nagykövetségébe kinevezni. Az erre irányuló tárgyalásokat Spellman közvetíti.

Spellmannak a pápai székre támaszkodó igénye azt igazolja, hogy az Egyesült Államok uralkodó köréi még jobban megakadályozzák szilárdítani helyzetüket a Vatikánban. A „Berliner Zeitung” jelentése szerint Spellman a newyorki katolikusok előtt kijelentette, hogy a dollár és az ő személyes kapcsolata a vatikáni körökkel, bizottságok pápává történő megválasztását, Spellman azt is hozzáfűzte, hogy amint a pápai trónra lép, az egyházat még közelebb hozza a politikához”.

Könnyen érthető, mire irányulnak Spellman tervel. Arról van szó, hogy a Vatikán szerte-szerte ágazó ügynökségi hálózatalával az amerikai háborús gyújtogatás eszközevé tegyék. Ez a kijelentés semmi jót sem ígér a hívó katolikusok millió számára, akik — mint minden egyszerű ember — otthonaik békéjét kívánják biztosítani látni. Az embermilliók nem akarnak pusztuló háborút, amelynek kirobbanásáért a Wall-Street ügynökei mindent elkövetnek, hogy ezáltal biztosítsák monopolista gazdálak óriási profitját.

(„Új Idők”)

A varsói nagykövetségek vezetői meglátogatták az épülő kulturpalotát

VARSO. (Agerpres.) A PAP jelenti:

N. A. Mihajlovnak, a Szovjetunió lengyelországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének meghívására a Varsóban akkreditált nagykövetségek és követségek vezetői május 8-án meglátogatták a varsói „J. V. Sztálin” kulturpalota építkezését, amely szovjet tervek alapján és a Szovjetunió segítségével folyik.

A nagykövetségek és követségek vezetőit A. N. Pacsenkin, az építkezés helyettes vezetője kísérte, aki megadta a szükséges magyarázatokat.

Mozik műsora

„DOZSA GYORGY” mozi: május 12-én? Az orosz balett mesterei. (Színes szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: május 16-ig: Karrier Párisban. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBÁK JANOS” mozi: május 16-ig: A Hual folyót meg kell szelődíteni. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: május 12-én: Győz az élet. (Román film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„UJ IDOK” mozi: május 14-ig: 1. Román aktuális híradó. 2. Szovjet aktuális híradó. 3. Az Elba hegyei. 4. A krezeneci erdőben. 5. Az elvarázsolt madár. Előadások: 3 órától folytatódólagosan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): május 14-ig: Vadászmeze Előadások: hétköznap: este 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikela): május 14-ig: Arnyék a színpad felett. Előadások: hétköznap: este 7 órakor; vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.